

Vastaanottaja: Valtiovarainministeriö, kirjaamo@vm.gov ja marja.niiranen@gov.fi

Viite VM112:00/2022

Paikallisliikenneliiton lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Kotitalouksien aseman ja ostovoiman parannusta tehtäisiin sähkön käytön lisäksi joukkoliikenteen ja henkilökuljetuspalvelujen käyttäjiä auttavasti. Lakiesityksen mukaan kotimaan henkilökuljetukset vapautettaisiin verosta väliaikaisesti. Vapautukseen liittyisi oikeus vähentää hankintoihin sisältyvä vero. Henkilökuljetuksia koskeva muutos tulisi voimaan 1.1.2023 alkaen ja olisi voimassa 30.4.2023 saakka.

Suomen Paikallisliitto ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi. Lausumme henkilökuljetusten alv-muutoksesta.

Kiitämme Suomen hallitusta siitä, että joukkoliikenne ja henkilökuljetukset olivat mukana kehysriihen keskusteluissa ja toimissa, joilla kotitalouksien ostovoimaa pyritään parantamaan. Kannatamme pyrkimyksiä lieventää käyttövoimien hinnan vaihtelujen sekä rahan arvon alenemisen vaikutuksia joukkoliikenteen käyttäjille ja palvelujen toteuttajille.

Pysyvällä arvonlisäveron alennuksella voitaisiin edistää palvelujen kilpailukykyä suhteessa yksityisautoiluun. Arjen valinnat helpottuvat, kun vähäpäästöiset, kaikkien käytössä olevat, turvalliset ja energiatehokkaat liikkumisen valinnat erottuvat edullisimpina. On tärkeää pitkällä tähtäimellä saada täydet hyödyt joukkoliikenteestä vihreän siirtymän toteuttamisessa.

Lakiesityksen huono puoli on sen lyhyt kesto ja lyhyt valmistautumisaika.

Lakiesitys tunnistaa mahdollisuuden merkittäviin hallinnollisiin kustannuksiin toimen määräaikaisuuden ja ajanjakson lyhyden vuoksi. Järjestelmien alv-muutostöiden valmistelu olisi aloitettava välittömästi ilman päätöstä laista. Kyse ei ole vain kustannuksista, vaan onnistumisen todennäköisyydestä, näkyisikö muutos asiakkaille luotettavalla tavalla eri myyntitapahtumien kuiteilla muutoksen tultua voimaan ja onko tuotettu informaatio oikein ja luotettavaa.

Arvioimme, että valtaosa jäsenorganisaatioistamme kykenee työskentelemään siten, että hinnat eri myyntikanavissa saadaan selkeään kuntoon ja arvonlisävero näkymään asiakkaalle nollana muutoksen voimaantuloon mennessä. Yhteisessä lippu- ja maksujärjestelmässä mukana oleville alv -muutoksia saataneen tehtyä usealle toimijalle kerralla.

Toteutukseen ei pystyttäne jokaisessa isossa organisaatioissa lakimuutoksen aikataulussa. Niiden tietojärjestelmien sekä tuotehallinnan ylläpito- ja muutostyövaiheissa ja järjestelmien keskinäisriippuvuuksien ketjuissa myynnistä kirjanpitoon tarvitaan enemmän aikaa veromuutoksen toteutukseen ja testaamiseen.

Arvonlisäveroalennuksella tähdätään esityksen mukaan alennettuihin asiakashintoihin. Valtio on valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esittänyt myös varautumista joukkoliikenteen elvyttävään tukemiseen 2021-2025. On tunnistettu joukkoliikenteen vaikea tilanne ja lipputulosten laskun vaikutus myös palvelutuotannon näkökulmasta.

Nopeasti toteutettavissa ja lyhyissä kaupunkien ja kaupunkiseutujen joukkoliikenteen kampanjoissa tavoiteltu vaikuttavuus saadaan joukkoliikenteen toimivaltaisten

viranomaisten kyseessä ollessa helpommin suoralla valtiontuella.

Palveluntarjoajat ovat itsenäisiä toimijoita ja päätöksentekijöitä. Alennus voi toimijasta riippuen kokonaan tai osittain siirtyä asiakashintoihin tai sillä voi olla mahdollisesti suunniteltuja hinnankorotuksia lykkäävä vaikutus.

Mikäli arvonlisäveron alennus siirtyy asiakashintoihin, sillä voi olla kysyntää lisäävä vaikutus. Hintajousto toimii viiveellä ja kysyntä lisääntyy prosentuaalisesti vähemmän kuin hinta alentuu. Kun arvonlisäveroon palataan, muutos on taasen kysyntää vähentävä. Marras- ja joulukuussa odotetulla muutoksella voi olla osalle käyttäjistä kausilippujen ostopäätöksiä lykkäävä vaikutus.

Joukkoliikennettä järjestävien viranomaistahojen talvikauden palvelujen hinnoittelua ja taloutta on suunniteltu ja valmisteltu kevästä 2022 alkaen. Lipun hintaan liittyvien käytännön toimien toteutusta on välttämätöntä suunnitella useita kuukausia etukäteen viestinnän onnistumisen vuoksi ja tietojärjestelmämuutosten tekemiseksi.

Osa organisaatioista on valmistellut päätöksiä nostaa hintoja tuotannon kustannusnousun ja koronasta kumuloituneen lipputulovajeen vuoksi. Ottaakseen huomioon arvonlisäverolain muutoksen nollaan neljän kuukauden ajaksi niiden on mukautettava hinnoittelusuunnitelmiaan yksilöllisen tilanteensa pohjalta. Suunnittelussa on huomioitava myös vaikutus arvonlisäveron palautumisesta entiseen tasoon esitetyn neljän kuukauden jälkeen.

Osalla toimijoista muutossuunnitelmat liittyen hinnoitteluun, tuotteisiin tai vyöhykkeisiin talveksi 2022-2023 voivat olla jo etenemässä viestintään ja toteutukseen, eikä suunnitelmia muuteta. Tällöin arvonlisäveron vaihtelu mukautetaan muutosvaiheisiin siten että alkuperäisen suunnitelman tavoitteet täyttyvät.

Minna Soininen, toiminnanjohtaja, Paikallisliikenneliitto.

Paikallisliikenneliitto edustaa 15 toimivaltaista joukkoliikenneviranomaista, jotka järjestävät liikennepalveluja kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla ja vastaavat yli 80 %:sta Suomen maajoukkoliikenteen matkoista. Jäseniämme ovat Helsingin seudun liikenne (HSL), Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Kouvolan, Lahden, Lappeenrannan, Oulun, Porin, Salon ja Raaseporin kaupungit, Meri-Lappi sekä Tampereen ja Turun joukkoliikenneyksiköt. Yhteistyöjäseniämme ovat kahdeksan ELY-keskusta, Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy.